česko-německá novinářská cena

deutsch-tschechischer journalistenpreis

Kategorie: multimédia (CZ)

Jana Gerleová

Fantomová hranice

Medium, Datum vysílání
Česká televize, ČT 1, 25.05.2026

Odkaz na online příspěvek:
https://www.ceskatelevize.cz/porady/16614681176-fenomen-doby/226452801120005/

Natálie Jaššová – ředitelka základní školy v Budišově nad Budišovkou – Sudety prostě mají takovou zvláštní nálepku, zaprvé místo nikoho, zadruhé možná i něco jako místo, se kterým ani nechcete být spojováni.

Leoš Kyša – spisovatel – Bylo to opravdu tak, že, jako, byla snaha vlastně tu německou historii kompletně vymazat.

Ferdinand Korbel – pamětník – Ještě začátkem května '45 ještě nikoho nenapadlo, že by zkrátka něco takového dokázali udělat, aby povraždili sousedy.

Kateřina Tučková – spisovatelka – Zjistila jsem kontury celého toho brněnského odsunu. Velmi mě to překvapilo, protože o ničem podobném jsme se neučili

František Křůmal – obyvatel Jablonecka – Proč se stále otvírá nějaké téma Německo a Sudety, vysídlení a tak dále?

Leoš Kyša – spisovatel – Tady jsme vlastně ve dvorcích, těch domů je tady víc. A tady v tom okolí taky. Prostě spadne omítka, nový nátěr a pak zjistíte, že někde tam pod tím se skrývá to, co tady bylo ještě před válkou a ještě před první válkou. Ta historie z těch Sudet vždycky vyleze.

Komentář: Spisovatel Leoš Kyša se narodil v obci Dvorce v okrese Bruntál – na území, které během druhé světové války spadalo do takzvaných Sudet. Ještě před válkou to bylo město s více než třemi tisíci obyvateli. Většina z nich, byla po válce, kvůli své německé národnosti vyhnána.

Leoš Kyša – spisovatel – Na náměstí Socha Neptuna je asi to jediný, co tam zůstalo, jinak tady byly starý historický domy, krásný náměstí, hradby dokonce. To všechno se prostě po roce 1945 zničilo ve

jménu toho, že se postaví něco nové, lepší, krásnější, úspěšnější, a nakonec jsme zjistili, že jsme to úplně lepší, úspěšnější jako nevybudovali, no. Dneska je tady jenom obecní hospoda, to znamená obcí dotovaná hospoda, aby vůbec mohla přežít prostě, ale nějakej jako spolkový život jako skončil, fotbal, zmizela nějaká jako kultura, dřív se tu i hrálo divadlo, ale toto všechno je prostě pryč.

KOMENTÁŘ: Problematikou současného stavu Sudet se zabývali sociální geografové Matěj Korčák a Pavlína Netrdová.

Pavlína Netrdová – sociální geografka, PřF UK – Sudety zabíhaly až do středních Čech, teď aktuálně jsme na Rakovnicku a stojíme na bývalé hranici protektorátu.

Matěj Korčák – sociální geograf, PřF UK – tady tím směrem máme protektorát, tady tím směrem máme Sudety a my jsme v našem výzkumu zjistili, že i když ta hranice už více jak 80 let neexistuje, tak se nám projevuje v různých charakteristikách, a proto jí říkáme fantomová hranice.

Pavlína Netrdová – sociální geografka, PřF UK – Ten pojem fantomová hranice pochází z lékařství, kdy se mluví například o fantomové bolesti po amputaci končetiny, že člověk vlastně cítí bolest i tam, kde už nemá fyzicky, kde ji cítit. A my do dneška v strukturách obyvatelstva, v praktikách obyvatelstva, vidíme rozdíly na obou stranách bývalé hranice, která už tady takhle dlouho neexistuje.

KOMENTÁŘ: Rozdíly jsou podle vědců dokonce i mezi vesnicemi, které jsou od sebe vzdálené jen několik kilometrů, ale v minulosti je dělila bývalá hranice mezi Sudety a Protektorátem.

Pavlína Netrdová – sociální geografka, PřF UK – Pokud se podíváme na populaci na jedné a druhé straně hranice, tak tam vidíme výrazný rozdíl z toho pohledu, jak přistupují ke svému zdraví. To znamená, na té straně Sudet lidé méně často, chodí na preventivní prohlídky, daleko méně se očkují, což se projevuje v tím, že je tam daleko větší předčasná úmrtnost.

Sudety mají dlouhodobě méně vzdělané obyvatelstvo měřeno průměrným počtem let strávených ve školním vzdělávání. No a tento rozdíl nám zůstává stabilní, ne-li právě roste.

Natálie Jaššová – ředitelka základní školy v Budišově nad Budišovkou – Narážíme obecně na chudobu. Ta se prostě projevuje od toho, jestli to dítě má, nebo nemá pomůcky, až po jeho oblečení, po možnosti, jestli může vůbec jít na střední školu. Ale vedle toho jsou tu děti běžných rodin, vzdělaných rodičů, takže my jsme opravdu inkluzivní škola se vším všudy

Kategorie: multimédia (CZ)

KOMENTÁŘ: Natálie Jaššová je ředitelkou školy v Budišově nad Budišovkou v okrese Opava. Její prarodiče se sem přestěhovali po válce. I tato obec byla původně převážně německá. Ještě v 80 letech měla místní škola více než 450 žáků, dnes jich sem chodí 250.

Natálie Jaššová – ředitelka základní školy v Budišově nad Budišovkou – Až jedna polovina dětí ve škole trpí nějakým způsobem chudoby či nedostatečnosti v podpoře rodinného prostředí.

Matěj Korčák – sociální geograf, PřF UK – Je souvislost fantomové hranice i s volebním chováním. Na straně Sudet lidé míň chodí k volbám v průměru a zároveň, když už k volbám přijdou, tak často ten svůj hlas dávají stranám, které na tom spektru můžeme označit jako nějaké pravicově populistické strany.

Daniel Prokop – sociolog – Já bych řekl, že v těch chudejch částech Sudet ty lidi volí prostě protestně, protože nevěří tomu, že ta demokracie funguje v jejich prospěch. A oni vlastně volí protestně, protože nemají nabídku. Žádná strana v Česku prakticky nemá ten program toho regionálního rozvoje.

Pavlína Netrdová – sociální geografka, PřF UK – S výměnou obyvatel, která proběhla v oblasti Sudet a vlastně přidělováním majetku po odsunutých Němcích, byla v oblasti Sudet daleko, daleko větší loajalita vůči komunistické straně dlouhodobě a projevuje se to a projevovalo se to i tedy po roce 89. Nicméně v dnešní době se právě tato jakoby nějaká nespokojenost s establishmentem, teda současným, projevuje právě v podpoře těch radikálních, radikálnějších pravicových stran.

Leoš Kyša – spisovatel – Tady to byla dlouho bašta komunistů a teď je to bašta ANO a SPD, protože prostě ty lidé chtějí politiky, který jako věřej, že se o ně postaraj, že za ně něco vyřešej, protože cítěj, že mají problém a chtějí politika, kterej jako praští do stolu a nějak to vyřeší.

Daniel Prokop – sociolog – Teďka myslím, že bylo relativně dobrý, že ty lidi hodně volej hnutí ANO, což jakoby byla hodně ekonomická volba, ale třeba příště zase můžou volit úplně jakoby protizápadní strany.

Leoš Kyša – spisovatel – Ta víra zase v tý politiky, který přijdou, praští do stolu, tak bude fungovat 5, 10, 15 let, ale potom myslím si, že často těm politikům, do kterých se ta důvěra je vložena, že jim to jako vybuchne do ksichtu. I kdyby tu Andrej Babiš přijel osobně a měl dobrou vůli to vyřešit, tak to nevyřeší. Ne že bych rozporoval jeho schopnosti, ale je to tak složitý téma, že opravdu ty vlády na tom musí pracovat kontinuálně.

KOMENTÁŘ: Území Sudet, bylo po válce dosídleno většinou mladšími lidmi, často rodinami s dětmi, a tak tam byl průměrný věk nižší než ve vnitrozemí – tento rozdíl se ale už dorovnal.

Kategorie: multimédia (CZ)

Leoš Kyša – spisovatel – Ta obec brutálně stárne, což je vůbec, jako, příběh těch měst, městeček tady v téhleté oblasti, těch dětí se moc nerodí. A pokud se narodí, tak spoustu z těch mladých lidí vlastně odchází pryč.

Natálie Jaššová – ředitelka základní školy v Budišově nad Budišovkou – Těch překážek, které tu jsou, je příliš mnoho. Prostě musíte všude dojet, ta dopravní obslužnost je prostě opravdu náročná. Jsou to lékaři, jsou to školy, je to nějaké kulturní vyžití, je to, knihovna, to všechno jsou věci, které vám jakoby jako mladému člověku házou svým způsobem klacky pod nohy.

Leoš Kyša – spisovatel – Z čistě jenom z mojí základní školy tady zůstala jedna holka. Ze dvou tříd základní školy tak jedna holka tady zůstala žít. Jedna se vrátila po letech z Olomouce a všichni ostatní jsou pryč.

Natálie Jaššová – ředitelka základní školy v Budišově nad Budišovkou – Naše katastrální území je vlastně na hranici kraje, okresu, hygienického pásma, vojenského újezdu, to znamená, my to občas jako říkáme už jenom zavést hnojem.

Leoš Kyša – spisovatel – Těch opravdu, jako, vlastně míst, jak tady uspět, jak tu žít, jak tu, jako, založit rodinu, jak nějakým způsobem tady se rozvíjet, je vlastně strašně málo.

Daniel Prokop – sociolog – Velký rozšíření exekucí, taková destabilizace těch rodin, v tom, že mají menší sociální kapitál, to znamená, mají menší kontakty, který jim pomůžou řešit životní situace, taková atomizace, že tam míň fungujou i některý sociální služby.

Leoš Kyša – spisovatel – Lidé umřou, barák zůstane opuštěnej, jejich potomci už nežijou v tý vesnici. To znamená, prodají to poměrně levně obchodníkům s chudobou. Takže skutečně najednou se v těch vesnicích objevujou malá ghetta, jako jeden dům, kde jsou tři rodiny, který tam někdo odsunul vlastně novým způsobem odněkud jinud.

Natálie Jaššová – ředitelka základní školy v Budišově nad Budišovkou – Já osobně mám takovou obavu, že se opravdu z tady z těch míst může stát, neříkám, že skanzen, ale něco jako vysídlená oblast.

Komentář: Situace v Sudetech, ale není podle vědců všude stejná. Především v blízkosti velkých měst se takzvaná Fantomová hranice už smyla a oblast prosperuje.

Daniel Prokop – sociolog – Zároveň tam jsou hrozný rozdíly v mikroregionech, který jsou vedle sebe. Jo, takže třeba Frýdlant, Liberec, regiony, který se lišej mírou jako prostorovýho vyloučení, tak se

rozvíjejí úplně jinak dneska. Lišej se regiony jako Kadaň versus Chomutov, který jsou vedle sebe, protože jinak investujou do vzdělávání.

Pavlína Netrdová – sociální geografka, PřF UK – Spousta oblastí Sudet patří mezi strukturálně znevýhodněné regiony, kde proběhla velká restrukturalizace průmyslových odvětví. Nicméně ta jasná primární jakoby šok a příčina, který tady nastal, byla ta výměna obyvatelstva, ta výměna obyvatelstva, která znamenala zpřetrhání vazeb k půdě, vazeb podnikatelských aktivit, které tady byly.

Leoš Kyša – spisovatel – Prostě se to pro ně nestalo domovem. Ty kořeny nikdy se nedostaly tak hluboko, aby si ty lidé řekli: "Tady jsem doma, tady je můj domov."

Natálie Jaššová – ředitelka základní školy v Budišově nad Budišovkou – Já jsem odsud neodešla, protože se mi tu skutečně líbí. Mám to tu ráda.

Daniel Prokop – sociolog – My máme větší regionální nerovnosti než některý země, který jsou mnohem větší než my. A to není důsledek už jenom odsunu, ale to je důsledek, že jsme se prostě vykašlali na regionální rozvoj 20, 30 let.

Natálie Jaššová – ředitelka základní školy v Budišově nad Budišovkou – Já osobně si myslím, že sem prostě nějakým způsobem bytostně patřím a asi tu mám nějaký úkol.

……

Martin Markel – historik, vinař, potomek sudetských Němců – Patříme tady k nejstarším starousedlým rodinám v tom prostoru, to je bývalé německé jižní Moravy. Po generace, už od toho 17. století jsme byli vždycky rodinou sedláků a vinařů.

KOMENTÁŘ: Ještě před válkou měli předci Martina Markla vinařství a cihelnu v Jaroslavicích, kousek od rakouských hranic. Po válce byla část rodiny vyhnána.

Martin Markel – historik, vinař, potomek sudetských Němců – Česká veřejnost si představuje, když se řekne moravské vinařství, tak si představí toho moravského Slováka v tom pestrém kroji atd., ale my zapomínáme vlastně na to, že až do roku 1945 dvě třetiny všech moravských vinařů jsou Němci.

KOMENTÁŘ: Dědeček pana Markla mohl v Československu jako německý odborník zůstat. Po válce se ale z Jaroslavic rodina odstěhovala na Vysočinu. Stát jim majetek zabavil. Martin Markl se po revoluci do Jaroslavic vrátil, majetek zrestituoval a obnovil rodinné dědictví.

Kategorie: multimédia (CZ)

Martin Markel – historik, vinař, potomek sudetských Němců – Všechno to tady bylo v dezolátním stavu a samotné přilehlé pozemky byly v tom okamžiku naprosto zarostlé. Jediné, co bylo v pořádku, tak byla pouze jedna část vinice,

Martin Markel – historik, vinař, potomek sudetských Němců – Jihomoravské Sudety, jak to nejsou ty chudé horské oblasti, tak dokazují lépe, nebo dokazují lépe zacelovat ty kulturní rány a i ty hmotné rány jo z toho poválečného komunistického období, takže v tomhle směru ten kraj už třeba jenom opticky nevypadá tak zdevastovaně, jako když se člověk podívá někam do těch opuštěných horských oblastí.

……

Ferdinand Korbel – pamětník – Tady máme protokol, z toho zasedání lidového soudu ze dne 24. května 1945, který říká, že tihle jmenované odsoudil k trestu smrti.

Ferdinand Korbel – pamětník – Všichni ti, co je odsoudili, tak měli máslo na hlavě. Aby mohli tady rozebrat ty sedlácký stavení, tak kvůli tomu je zabili.

KOMENTÁŘ: Ferdinand Korbel se narodil v roce 1944 v obci Tušť ve Vitorazsku, na Jihu Čech. Jeho otce, Josefa Korbela, odsoudili k smrti jeho sousedé pár dní po válce. Společně s dalšími 13ti německými obyvateli byl v noci na 25. května 1945 odveden na okraj vesnice a na tamním mrchovišti zastřelen. Dnes je příběh zachycen ve filmu Krajina ve stínu.

Ukázka z filmu Krajina ve stínu

Matěj Spurný – historik, FF UK – Velmi často, když dochází k masakrům obyvatelstva, tak se vlastně spojí více důvodů nebo motivů. Tušť je v tomto smyslu charakteristická, protože tam byli nějací místní aktéři, kteří se chtěli mstít na Němcích a zároveň do toho přišly Revoluční gardy, které byly ozbrojené a které se cítily vlastně dostatečně kryté na to, aby mohly beztrestně páchat tyhle zločiny.

Ferdinand Korbel – pamětník – Toto je jediná fotka otce, jo, kterou mám jako ve vlastnictví – svatební.

KOMENTÁŘ: Ferdinand Korbel byl společně s matkou, dvěma sestrami a ostatními německými obyvateli už 24. května 1945 z vesnice vyhnán do Rakouska. Po roce se ale rodina vrátila zpět.

Ferdinand Korbel – pamětník – Já mám za to, že všichni chtěli zapomenout jenom, co se tady událo, jo. Že z toho měli trauma i ty místní. Protože se o tom tady už vůbec nemluvilo, že tady postříleli lidi, že tam lidi leží na mrchovišti.

Kategorie: multimédia (CZ)

Sandra Kreisslová – etnoložka, Etnologický ústav AVČR – Po roce 1945 převažoval takový výklad toho, že nucené vysídlení bylo spravedlivé a byla to spravedlivá, dejme tomu, odplata za nacistický teror.

Ferdinand Korbel – pamětník – Jak se ten hrob propadal a začínaly vylízat některý věci, tak obec tam nechala navést vždycky fůru písku, aby to zamaskovala, jo. Ale nemluvilo se naprosto o ničem tady.

Sandra Kreisslová – etnoložka, Etnologický ústav AVČR – Přístup k nucenému vysídlení po roce 1989 se výrazně změnil, nebylo to ovšem nic zlomového, překotného a rozhodně ne bezproblémového.

Matěj Spurný – historik, FF UK – Najednou s tím tématem se musela, ať chtěla nebo nechtěla, vypořádat vlastně většinová společnost z několika důvodů. Jednak se o tom prostě mohlo mluvit, čili začalo se o tom mluvit a psát. Zároveň byly otevřeny hranice, takže jsme začali vnímat i ty sudetské Němce v Bavorsku, kteří samozřejmě o těch věcech taky mluvili. A najednou to bylo vlastně součástí politiky.

Leoš Kyša – spisovatel – Já si pamatuju, když v roce 1990 sem přijeli Němci se podívat, jak na ně lidi brali sekyry, jak opravdu jako zavírali ty domy, jak se děsili toho, že ti Sudeťáci jenom chtěli vidět dům po babičce. Báli se, že se ti Sudeťáci vrátí. Ta hysterie přetrvávala desítky let.

Natálie Jaššová – ředitelka základní školy v Budišově nad Budišovkou – Bylo to zvláštní, protože k vám přijede červená Mazda, vystoupí starší manželský pár. A protože moje babička uměla velmi dobře německy, tak se s nimi dala do řeči, přišla na to, že tento dům jim kdysi patřil. No a ta paní šla na půdu, na naši půdu, šla tehdy za komín a vytáhla si odtamtud modlitební knížku.

Ferdinand Korbel – pamětník – Po roce '89 jsem dojel na okresní prokuraturu, tam jsem vypovídal a chtěl jsem dostat vraha, protože to bylo všeobecně známý, kdo vraždil, dostat před soud. Dokonce i až k Ústavnímu soudu jsem to dotáhnul, až k Mezinárodnímu soudu jsem to dotáhnul a tam mi bylo řečeno, že to bylo promlčeno v pětašedesátým roce.

KOMENTÁŘ: Když se panu Korbelovi nepodařilo dostat vraha před soud, chtěl alespoň celou událost uvést zase do povědomí lidí. Exhumovat mrtvé, zajistit jim důstojný hrob a pomník – i tady se ale střetával s problémy.

Ferdinand Korbel – pamětník – Starosta říkal: "Ať si je dáme každý do svýho hrobu. A já říkám: "A jak budem zjišťovat, kdo je kdo? To budem dělat testy DNA?" A rakouskej ten starosta už to nemohl poslouchat a povídá: "Když je tady nechcou, tak půjdou do Rakous a půjdou do společnýho hrobu tam."

Kategorie: multimédia (CZ)

KOMENTÁŘ: Ostatky 14ti zabitých nyní odpočívají v hrobě v Rakouském Gmündu. Vztyčit pomník v Tušti mu obec nepovolila. Místo, kde k vraždě došlo, proto s obcí v polovině devadesátých let vyměnil za jiný svůj pozemek a umístil tam kámen s pamětní deskou.

……

Kateřina Tučková – spisovatelka – V roce 2009, kdy Gerta vyšla, to téma už nebylo nové, ale zároveň pořád nebylo dostatečně zpracované a pořád ta debata nějak nepronikla do širších vrstev.

KOMENTÁŘ: Kniha spisovatelky Kateřiny Tučkové Vyhnání Gerty Schnirch se zařadila k nejprodávanějším. Román zachycuje osud dívky z česko-německé rodiny, která je s půlročním dítětem na konci války vyhnána z Brna.

Kateřina Tučková – spisovatelka – Mnoho recenzentů se zabývali tím, jestli mám vůbec právo vznést nebo nahlédnout naše dějiny očima německé dívky a považovali to za jako nepřátelský a podvratný čin vůči národu. Se stejnými reakcemi jsem se často setkávala i na čteních, pořád jsem vlastně musela Gertin příběh obhajovat. Někde to bylo snazší, někde to bylo horší, jako například v Sudetech, kde tedy opravdu jsem zažila na Karlovarsku třeba jako nejhorší debaty, ve kterých mě osočovali, že popírám holokaust, že jako znevažuji utrpení českého lidu za druhé světové války, že jsem zaprodanec sudetoněmeckého Landsmannschaftu, kdo mě vlastně platí.

Matěj Spurný – historik, FF UK – Ono to hodně souvisí se sebevědomím. Prostě společnost, která je dostatečně sebevědomá, tak je schopná nahlédnout i ty kapitoly svých vlastních dějin, na které nemůže být hrdá, za které se dokonce stydí, aniž by se bála toho, že popře nebo oslabí samu sebe.

Kateřina Tučková – spisovatelka – Později vlastně jsem s příběhem Gerty zažívala ten její druhý život, kdy mě začali zvát na střední školy. A nakonec vlastně jsem s ní zažila i to krásné gesto, které udělal v roce 2015 primátor města Brna společně s biskupem brněnským, a to byla ta omluva obětem, které musely vlastně odejít, anebo dokonce ztratily své životy během tedy brněnského pochodu.

Sandra Kreisslová – etnoložka, Etnologický ústav AVČR – Ty generace, které nemají tu žitou zkušenost, vlastně mají větší potenciál k tomu dialogu a k tomu bavení se o té historii, aniž by měly potřebu obviňovat toho, toho druhého. A zároveň důležitou roli sehrává také kinematografie, literatura, která ukazuje vlastně alternativní příběhy, příběhy jednotlivců, rodin a polidšťuje ten příběh česko-německého soužití.

……

Kategorie: multimédia (CZ)

KOMENTÁŘ: Dlouholetý předseda Sudetoněmeckého krajanského sdružení Bernd Posselt se v rámci snahy o smíření zasloužil o to, aby se Landsmanšaft zřekl majetkových nároků v Sudetech.

Bernd Posselt – předseda a mluvčí Sudetoněmeckého krajanského sdružení – V Dolním Bavorsku žije stará paní, která pochází z České Lípy. A ta kritizovala můj přístup. Měla pocit, že se možná až příliš rychle přibližuji k Čechům. Dnes už má ale úplně jiný názor. V České Lípě totiž působí fantastický historik, pan Cidlina. Ten tu paní v Dolním Bavorsku navštívil společně se ženou, která dnes žije v jejím bývalém domě. A ta jí přivezla jablka ze zahrady. Ta stará paní samozřejmě plakala a smířila se. Víte, právě takové věci dělají tu práci krásnou.

KOMENTÁŘ: Rodina Bernda Posselta byla přinucena odejít v roce 1946 z Jablonce nad Nisou.

Petr Beitl – bývalý primátor Jablonce nad Nisou – teď se nacházíme v Jablonci nad Nisou, na Horním náměstí před kostelem Nejsvětějšího Srdce Páně. V roce 2016 bylo naším cílem celé tohle území vlastně zrevitalizovat tak, aby se stalo místem setkávání občanů, a korunou té revitalizace měla být zpětná instalace kašny Nibelungu se sochou rytíře Rüdigera.

KOMENTÁŘ: Sochu rytíře Rüdigera vytvořil významný německý sochař Franz Metzner ještě před první světovou válkou. V roce 1945, těsně po válce, byla socha stržena. Záměr instalovat na náměstí její kopii před deseti lety neuspěl.

Petr Beitl – bývalý primátor Jablonce nad Nisou – socha byla označená jako symbol germanismu a byla snaha, aby se to rozhodnutí zastupitelstva, který vlastně schválilo záměr, aby bylo staženo.

František Křůmal – obyvatel Jablonecka – vystupoval jsem na zastupitelstvu proti této snaze obnovit tu sochu tady. Ti zastánci toho znovuobnovení zastávali ten názor, že to je jenom umělecké dílo, že to vůbec není nic německého. Ale přitom to Němectví tam bylo, celou dobu jsem to nacházel v těch dokumentech. A to mně právě vadilo, když se tady toto jako upozaďovalo.

KOMENTÁŘ: Originál sochy Rytíře RÜdigera na konci šedesátých let odkoupilo německé město Kaufbeuren. Tam si totiž zhruba 20 000 vyhnaných Němců z Jablonecka vybudovalo po válce vlastní čtvrť. Po jejich domovině nese název Neugablonz – tedy Nový Jablonec.

Manfred Heerdegen – historik, potomek sudetských Němců – Socha, respektive celá kašna, se pro lidi z Jablonce, kteří sem přišli, stala symbolem jejich starého domova. Pro mě, jako pro historika, je tato struktura, tedy socha s kašnou, spojovacím článkem mezi starým Jabloncem, dnešním Jabloncem, a zdejším Novým Jabloncem, městskou částí Kaufbeurenu.

Kategorie: multimédia (CZ)

Petr Beitl – bývalý primátor Jablonce nad Nisou – Iniciativa neměla jenom ten architektonický rozměr, ale měla taky hluboký duchovní rozměr. V podstatě navázáním kontaktu mezi tou sochou v Kaufbeurenu a na tomhle místě vytvořit jakýsi most toho usmíření, protože ten příběh Neugabloncz, vysídlení téhle sochy, je opravdu v dějinách dvacátého století velmi silný.

……

KOMENTÁŘ: O oživení místní paměti se na Jižní Moravě snaží i Martin Markl. Do jeho vinařství chodí při slavnostních událostech vystupovat národopisný soubor Moruše. Jeho členky a členové se snaží o obnovu původní podoby krojů, tanců a písní z Podyjí.

Martina Muhlbergerová – předsedkyně národopisného souboru Moruše z – Na začátku jsme se potýkali i s negativníma reakcema v návaznosti na obnovu nějakého, něčeho německého, jak oni tomu říkali, že nosíme německé nacistické kroje, což samozřejmě není pravda, protože ta obnova toho kroje se pohybuje kolem roku 1850 přibližně, a potom samozřejmě problematika toho, zda budeme zpívat německé písně a u toho třeba zvedat ruku, což samozřejmě nebudeme.

Martina Muhlbergerová – předsedkyně národopisného souboru Moruše z Podyjí – Problematika sudetských Němců a Čechů je určitě ožehavé téma. Například teď jsem to sama zažila, když jsme byli na Vysočině a bavila jsem se tam například s vedoucím jednoho souboru, který mně říkal, že prostě zpívají písničky česko-německy a že to tam není problém. Tak já osobně si nedovedu představit, že tady bychom něco takového provedli nebo udělali. Myslím, že by to vzbudilo ohromnou vlnu negativních reakcí.

Martin Markel – historik, vinař, potomek sudetských Němců – Stále by se o těch příbězích a o tom, co se stalo, mělo mluvit a je potřeba pohlížet pravdě do očí, nepřikrášlovat ty příběhy a vykládat je tak, jak jsou. A tak, jak prostě jedna strana si uměla říct: "Jasně, spáchali jsme zlo," tak to musí umět říct i ta druhá strana.

Matěj Spurný – historik, FF UK – Smíření není zapomínání. Vlastně naopak. Abychom se mohli smířit, tak se toho musíme hodně dozvědět, ať už o tom, co se stalo za války, nebo o tom, co se stalo po válce. Pokud tedy někdo se obává, že vést dialog, nebo se dokonce smířit se sudetskými Němci, znamená, že se zapomene na zločiny nacismu, tak se hluboce mýlí.